

**รายละเอียดการหารือเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการปฏิบัติหน้าที่
ของผู้ตรวจสอบกิจการที่เป็นนิติบุคคล**

1. หนังสือ สอมธ. 235/2566 ลงวันที่ 7 เมษายน 2566 เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการผู้ตรวจสอบกิจการ
2. หนังสือ สอมธ. 284/2566 ลงวันที่ 7 เมษายน 2566 เรื่อง รื้อเรียนข้อบกพร่องการดำเนินงาน
ของผู้ตรวจสอบกิจการและการขัดต่อจริยธรรม
3. หนังสือ สอมธ. 371/2566 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
ผู้ตรวจสอบกิจการ
4. หนังสือตอบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ 0404/904 ลงวันที่ 28 เมษายน 2566
5. หนังสือตอบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ 0404/1066 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2566

จากการที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ออกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการ หมายความว่าสมาชิกขององค์กรนั้นหรือบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ทำให้ผู้ตรวจสอบกิจการอาจเป็นบุคคลหรือคณะบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ ทาง สอมธ. ที่มีการใช้นิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ จึงจำเป็นต้องมีการปรับแนวทางให้สอดคล้องกับระเบียบดังกล่าว ทั้งการเลือกตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ แต่อย่างไรก็ตาม ในระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลยังไม่ชัดเจน คณะกรรมการดำเนินการจึงได้ทำหนังสือเพื่อสอบถามหารือไปยังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อความชัดเจนในการดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย สอมธ. ขอรื้อการหารือดังนี้

รายละเอียดการถาม - ตอบ

1. กรณีสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ยังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ ประจำปี 2566 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จะต้องดำเนินการอย่างไร ในระหว่างรอผู้ตรวจสอบกิจการ ประจำปี 2566 ที่ผ่านการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่

ตอบ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ข้อ 14.... หากยังไม่มีการเลือกตั้งใหม่ให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่ หมายถึง ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพ้นวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว แต่ยังมีเรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เพื่อป้องกันข้อขัดแย้งในการกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ยังมีประเด็นที่ต้องเข้าตรวจสอบกิจการให้สหกรณ์ต่อไป หรือมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ สามารถเข้าตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ต่อไปได้จนเสร็จสิ้น แต่ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในปีถัดไป ซึ่งยังไม่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการ

ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องเข้าตรวจสอบกิจการให้สหกรณ์ต่อไป ฉะนั้น ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะต้องเร่งรัดให้มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามข้อ 5(5) ของกฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน พ.ศ. 2565

2. ผู้ตรวจสอบกิจการประจำปี 2565 ที่ทำหน้าที่แทนในระหว่างรอการคัดเลือกผู้ตรวจสอบกิจการรายใหม่ จะคิดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบกิจการอย่างไร

ตอบ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ข้อ 12...ให้สหกรณ์กำหนดเรื่องการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการและค่าตอบแทนไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการและพิจารณาอนุมัติ ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

ดังนั้น ค่าตอบแทนของผู้ตรวจสอบกิจการในแต่ละรอบปีบัญชี จึงต้องอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ประชุมใหญ่อนุมัติ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบกิจการภายในรอบบัญชีของสหกรณ์เท่านั้น สหกรณ์จึงไม่สามารถจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ตรวจสอบกิจการที่เข้าปฏิบัติหน้าที่หลังจากพ้นจากตำแหน่งแล้วได้ เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติการจ่ายจากที่ประชุมใหญ่แล้ว

3. กรณีผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญเรียบร้อยแล้ว จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่เมื่อใด และค่าธรรมเนียมการตรวจสอบกิจการจะคิดอย่างไร

ตอบ ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการในรอบปีบัญชีของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้ตรวจสอบกิจการจึงมีหน้าที่ตรวจสอบกิจการตั้งแต่เริ่มต้นปีบัญชีจนถึงสิ้นสุดปีบัญชี โดยจะเริ่มทำหน้าที่หลังจากที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่แล้ว แม้จะได้รับการเลือกตั้งในระหว่างปีบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการก็สามารถตรวจสอบบัญชีการดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ย้อนขึ้นไปจนถึงวันเริ่มต้นปีบัญชีได้ ดังนั้นการกำหนดค่าตอบแทนของผู้ตรวจสอบกิจการ จึงควรพิจารณาจากการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่

4. ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการทั้งในการประชุมกรรมการดำเนินการประจำเดือนและการประชุมใหญ่ประจำปี แต่ในการดำเนินการตลอดปี 2565 ผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้แต่งตั้งเป็นตัวแทนของนิติบุคคลผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการของ สอมธ. ไม่เคยเข้าให้ข้อมูลทั้งในการประชุมคณะกรรมการประจำเดือนรวมทั้งการประชุมใหญ่สามัญประจำปี แต่ได้ให้ผู้แทนมารายงานแทน การดำเนินการดังกล่าวสามารถทำได้หรือไม่

ตอบ มาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก หรือบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการรับสมัคร และการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของสหกรณ์ก็ได้

ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563 ข้อ 9 ให้สหกรณ์กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการไว้ในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินห้าคน หรือหนึ่งนิติบุคคล สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องกำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการอย่างน้อยสามคน หรือหนึ่งนิติบุคคล

ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563 ข้อ 21 กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสรุป ผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

กรณีของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำกัด ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งนิติบุคคลเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการ โดยมี นางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ เป็นผู้แทนนิติบุคคลทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ต้องดำเนินการโดย นางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ โดยต้องรับผิดชอบต่อการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จะมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้แทนทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ไม่ได้

กรณี นางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ มิได้ทำหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และในที่ประชุมใหญ่ รวมถึงมิได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือน ถือว่ามีได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563

5. ในการทวงถามรายงานประจำปี ทางผู้ตรวจสอบกิจการได้ตอบกลับมายังสหกรณ์ว่า “สหกรณ์ยังปิดบัญชี จัดทำงบการเงิน และรายงานทางการเงินยังไม่แล้วเสร็จ จึงยังไม่อาจสรุปผลการตรวจสอบเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ได้ตามกำหนด” แต่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ปิดบัญชีและจัดทำงบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่ผู้สอบบัญชียังไม่รับรองงบการเงิน เหตุผลดังกล่าวเป็นเหตุให้ปฏิเสธการส่งมอบรายงานตามเวลาที่กำหนดไว้ได้หรือไม่

ตอบ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563 ข้อ 18 (1) กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบความถูกต้องของงบการเงินที่บัญชีเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดและข้อ 19(1) ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบที่เกี่ยวกับการเปิดเผยรายการในงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยความถูกต้องและได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ คำแนะนำแนวปฏิบัติที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ดังนั้น ผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบจากรายการบัญชีและงบการเงินที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยงบการเงินของสหกรณ์ที่ผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบไม่จำเป็นต้องเป็นงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแล้วแต่อย่างใด

กรณีที่สหกรณ์จัดทำงบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้วแต่ผู้สอบบัญชียังมิได้แสดงความเห็นต่องบการเงินมิใช่เหตุผลที่ผู้ตรวจสอบกิจการจะไม่ส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมใหญ่ เพราะผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการบัญชี และงบการเงินที่สหกรณ์จัดทำขึ้น รวมทั้งสามารถชี้แจงขอบเขตและเงื่อนไขการตรวจสอบไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการที่เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ได้

6. ผู้ตรวจสอบกิจการจะต้องนำส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการ ให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เมื่อใด เนื่องจากสิ้นปีบัญชีงบประมาณของสหกรณ์แล้ว ซึ่งตามข้อกำหนดของผู้ตรวจกิจการที่เสนอต่อสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ต้องส่งรายงานการตรวจสอบกิจการประจำปี 2565 แก่สหกรณ์ไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ โดยบริษัทได้จัดส่งรายงานการตรวจสอบกิจการประจำปี 2565 ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการได้ลงนามวันที่ 27 มีนาคม 2566 และสหกรณ์ได้รับรายงานดังกล่าววันที่ 30 มีนาคม 2566

ตอบ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563 ข้อ 21 กำหนดให้ผู้ตรวจกิจการต้องเสนอรายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมประจำเดือน และเสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ข้อกำหนดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์จากรายงานผลการตรวจสอบได้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อพัฒนากิจการของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมิได้กำหนดว่าผู้ตรวจสอบกิจการต้องส่งรายงานผลการตรวจสอบภายในกี่วันหลังจากการตรวจสอบกิจการแล้วเสร็จ

ดังนั้นในกรณีผู้ตรวจสอบกิจการสามารถส่งรายงานผลการตรวจสอบและนำเสนอรายงานผลการตรวจสอบในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้ ก็ถือว่าผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้หากสหกรณ์และผู้ตรวจสอบกิจการได้ทำข้อตกลงกันไว้ นอกเหนือจากข้อกำหนดดังกล่าวและไม่ได้ขัดหรือแย้งกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ก็สามารถดำเนินการได้ กรณีบริษัท เอ็น.เอส.เค.سوبัญชีและกฎหมาย จำกัด ได้มีหนังสือเสนอบริการ โดยกำหนดระยะเวลาการจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำปี 2565 และเงื่อนไขการจ่ายค่าธรรมเนียมค่าบริการไว้ชัดเจน ดังนั้น หากมีการผิดข้อตกลงตามหนังสือเสนอบริการ และการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสามารถเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้พิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการต่อไปได้

7. กรณีใช้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นนิติบุคคล ทางนิติบุคคลต้องเสนอชื่อของผู้ตรวจสอบกิจการผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของ สอมช. หรือไม่หรือใช้ชื่อเพียงตัวแทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจลงนามก็พอและ ในวันประชุมใหญ่ผู้สมัครรับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการทุกรายจะต้องมาแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่หรือไม่ สามารถให้ผู้แทนบริษัทมาปรากฏตัวแทนได้หรือไม่

ตอบ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่จะต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการเป็น “คณะผู้ตรวจสอบกิจการ” ตามข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ 90 กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการจากสมาชิก หรือนักบุคคลภายนอกที่ดำเนินการในรูปแบบสำนักงานตรวจสอบบัญชี โดยไม่ได้กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการไว้ โดยให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนั้น สหกรณ์จึงสามารถกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นคณะหรือมีจำนวนอย่างน้อยสามคนหรือหนึ่งนิติบุคคลได้

ในกรณีที่สหกรณ์ประสงค์จะให้นิติบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ต้องดำเนินการตามระเบียบนายทะเบียน โดยประกาศรับสมัครผู้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าผู้เสนอตนเข้าสมัครรับการเลือกตั้งต้องเป็นนิติบุคคล และต้องมีผู้แทนนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติตามระเบียบนายทะเบียน และไม่มีลักษณะต้องห้าม และต้องระบุชื่อผู้แทนนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์โดยชัดเจน กรณีนิติบุคคลเสนอผู้แทนมากกว่าหนึ่งคน ทุกคนที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และทุกคนต้องแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย ดังนั้น ผู้แทนนิติบุคคลที่ต้องมาแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ จึงต้องเป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากนิติบุคคลให้มาทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ซึ่งบุคคลนี้ต้องมีลักษณะเฉพาะตัว คือ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบฯ

กรณีสหกรณ์จะเปิดโอกาสให้บุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนรวมตัวกันเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ในประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ต้องระบุให้ชัดเจนว่าคณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องรวมกันมาเป็นหนึ่งคณะ โดยทุกคนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และหนึ่งในคณะต้องมีบุคคลที่มีคุณสมบัติเพิ่มเติม “กรณีคณะผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์และสหกรณ์เคยยื่นขอขนาดใหญ่ ต้องมีอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีคุณสมบัติการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์” และคณะผู้ตรวจสอบกิจการทุกคนต้องแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย

8. กรณีที่มีการกำหนดบุคคลใดเป็นผู้ตรวจสอบกิจการแล้ว ในการมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการดำเนินการและที่ประชุมใหญ่เพื่อชี้แจงรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุม หากผู้ตรวจสอบกิจการไม่สามารถมารายงานต่อที่ประชุมได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร สามารถให้ผู้แทนทำแทนได้หรือไม่

ตอบ ในกรณีที่ประชุมใหญ่เลือกนิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ผู้แทนนิติบุคคลซึ่งสหกรณ์ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามครบถ้วนแล้ว และได้แสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่แล้ว จะเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในนามนิติบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่ผู้แทนนิติบุคคลไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์หรือระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 หรือมอบให้บุคคลอื่นกระทำการแทน ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวมิได้กระทำโดยผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะตัว และที่ประชุมใหญ่ได้มีมติโดยพิจารณาจากคุณลักษณะเฉพาะนั้นแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการจึงไม่สามารถใช้ตัวแทนหรือการมอบอำนาจให้กระทำการแทนได้

แต่หากที่ประชุมใหญ่เลือกคณะบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใดทำหน้าที่ประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในกรณีนี้บุคคลที่เหลือในคณะสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนประธานได้

เมื่อได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับเลือกตั้งต้องปฏิบัติหน้าที่และมีความรับผิดชอบตามข้อบังคับของสหกรณ์ และระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ กรณีที่ประชุมใหญ่เลือกนิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ แต่ผู้แทนนิติบุคคลมิได้ทำหน้าที่ตามที่กำหนดด้วยตนเอง เช่นไม่เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ไม่ส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือน ไม่เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมใหญ่ เป็นต้น ถือว่าผู้ตรวจสอบกิจการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หากสหกรณ์ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้น สหกรณ์มีหน้าที่ต้องนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการต่อไป

ที่ กษ ๐๔๐๔/ ๙๐๔

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด

อ้างถึง ๑. หนังสือ ที่ สอมธ.๒๓๕/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

๒. หนังสือ ที่ สอมธ. ๒๘๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

๓. ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ขอหารือเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการ และร้องเรียนข้อบกพร่องการดำเนินงานและการขัดต่อจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่นำเสนอแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นข้อหารือและร้องเรียนข้อบกพร่องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ

๑.๑ กรณีที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ยังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๑๔ ที่กำหนดว่า “...หากยังไม่มีกรรมการเลือกตั้งใหม่ให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่” หมายถึง ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพ้นวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว แต่ยังมีเรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เพื่อป้องกันข้อขัดแย้งในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ยังมีประเด็นที่ต้องเข้าตรวจสอบกิจการในสหกรณ์ต่อไป หรือมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ สามารถเข้าตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ต่อไปได้จนเสร็จสิ้น แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในปีบัญชีถัดไป ซึ่งยังไม่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องเข้าตรวจสอบกิจการในสหกรณ์ต่อไป ฉะนั้น ในช่วงเวลายังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถือว่าสหกรณ์ยังไม่มีผู้ตรวจสอบกิจการ จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะต้องเร่งรัดให้มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตาม ข้อ ๕ (๕) ของกฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๑๒ “ให้สหกรณ์กำหนดเรื่องการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ และค่าตอบแทนไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ และพิจารณาอนุมัติ ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์” ดังนั้น ค่าตอบแทนของผู้ตรวจสอบกิจการในแต่ละรอบปีบัญชี จึงต้องอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ประชุมใหญ่อนุมัติ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบกิจการภายในรอบปีบัญชีของสหกรณ์เท่านั้น สหกรณ์จึงไม่สามารถจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ตรวจสอบกิจการที่เข้าปฏิบัติหน้าที่หลังจากพ้นจากตำแหน่งแล้วได้ เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติการจ่ายจากที่ประชุมใหญ่แล้ว

๑.๓ ที่ประชุม...

๑.๓ ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการในรอบปีบัญชีของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้ตรวจสอบกิจการจึงมีหน้าที่ตรวจสอบกิจการตั้งแต่เริ่มต้นปีบัญชีจนสิ้นสุดปีบัญชี โดยจะเริ่มทำหน้าที่หลังจากที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่แล้ว แม้จะได้รับการเลือกตั้งในระหว่างปีบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการก็สามารถตรวจสอบการดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ย้อนขึ้นไปจนถึงวันเริ่มต้นปีบัญชีได้ ดังนั้น การกำหนดค่าตอบแทนของผู้ตรวจสอบกิจการ จึงควรพิจารณาจากการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่

๑.๔ มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม “ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการรับสมัคร และการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของสหกรณ์ก็ได้”

นายทะเบียนสหกรณ์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๓ ออกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙ “ให้สหกรณ์กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการที่พึงมีไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินห้าคนหรือหนึ่งนิติบุคคล สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องกำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการอย่างน้อยสามคนหรือหนึ่งนิติบุคคล เรียกว่า “คณะผู้ตรวจสอบกิจการ” และให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่ประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการ” และ ข้อ ๒๑ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสรุปผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

กรณีของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งนิติบุคคลเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการ โดยมี นางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ เป็นผู้แทนนิติบุคคลทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ต้องดำเนินการโดย นางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ โดยต้องรับผิดชอบต่อการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จะมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้แทนทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ไม่ได้ กรณีนางปัทมชยาณี ไพศาสตร์ มิได้ทำหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และในที่ประชุมใหญ่ รวมถึงมิได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ประจำเดือน ถือว่ามิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๕ ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๑๘ (๑) กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชี เพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และ ข้อ ๑๙ (๑) ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบที่เกี่ยวกับการเปิดเผยรายการในงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้อง และได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ คำแนะนำ แนวปฏิบัติที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนั้น การตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบจากรายการบัญชีและงบการเงินที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยงบการเงินของสหกรณ์ที่ผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบไม่จำเป็นต้องเป็นงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแล้วแต่อย่างใด ดังนั้น กรณีที่สหกรณ์จัดทำงบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ผู้สอบบัญชียังมิได้แสดงความเห็นต่องบการเงิน มิใช่เหตุผลที่ผู้ตรวจสอบกิจการจะไม่ส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมใหญ่ เพราะผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการบัญชีและงบการเงินที่สหกรณ์จัดทำขึ้น รวมทั้งสามารถชี้แจงขอบเขตและเงื่อนไขการตรวจสอบไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการที่เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ได้

๑.๖ ตามระเบียบ...

๑.๖ ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๒๑ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการต้องเสนอรายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการประชุมประจำเดือน และเสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ข้อกำหนดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์จากรายงานผลการตรวจสอบได้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อการพัฒนากิจการของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีได้กำหนดว่าผู้ตรวจสอบกิจการต้องส่งรายงานผลการตรวจสอบภายในกี่วันหลังจากการตรวจสอบกิจการแล้วเสร็จ ดังนั้น ในกรณีผู้ตรวจสอบกิจการสามารถส่งรายงานผลการตรวจสอบและนำเสนอรายงานผลการตรวจสอบในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ ก็ถือว่าผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดแต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้หากสหกรณ์และผู้ตรวจสอบกิจการได้ทำข้อตกลงกันไว้ นอกเหนือจากข้อกำหนดดังกล่าวและไม่ได้ขัดหรือแย้งกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ก็สามารถดำเนินการได้ กรณีบริษัท เอ็น.เอส.เค. สอบบัญชีและกฎหมาย จำกัด ได้มีหนังสือเสนอบริการโดยกำหนดระยะเวลาการจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำปี ๒๕๖๕ และเงื่อนไขการจ่ายค่าธรรมเนียมค่าบริการไว้ชัดเจน ดังนั้น หากมีการผิดข้อตกลงตามหนังสือเสนอบริการ และการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้พิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการต่อไปได้

๒. ประเด็นการขัดต่อจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการ

ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๒๖ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการพึงประพฤติปฏิบัติตนในการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ (๒) (๒.๓) “เปิดเผยความจริงทั้งหมดที่ทราบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยแล้วอาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบกิจการบิดเบือนไป” ผู้ตรวจสอบกิจการจึงต้องเปิดเผยความจริงทั้งหมดที่ตรวจพบ และไม่ละเว้นการเปิดเผยข้อมูลซึ่งอาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบกิจการบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ หากสหกรณ์พบว่ารายงานผลการตรวจสอบกิจการของผู้ตรวจสอบกิจการเป็นเหตุให้สหกรณ์เสื่อมเสีย อาจจะได้รับ ความเสียหาย ตามระเบียบที่อ้างถึง ๓ ข้อ ๒๔ วรรค ๒ “กรณีผู้ตรวจสอบกิจการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่” ดังนั้น ในกรณีที่สหกรณ์เห็นว่ารายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบกิจการบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง อันมีลักษณะเป็นการขัดต่อจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการ สหกรณ์ต้องนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ดี: น.บ. ๑๓๖๕๒
กรมส่งเสริมการเกษตร

๑๕
3/5/66

(นางรพีพร กลั่นเยี่ยม)

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

- กรณ

- ๓๓๓ ม. ๓๓๖๖๖

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

กลุ่มพัฒนาระบบการเงินและการบัญชี

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๐๖๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๑๙

11/5/66

ที่ กษ ๐๔๐๔/ ๑๐๖๖

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด

อ้างถึง ๑. หนังสือ ที่ สอมธ.๓๗๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๒. ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ได้ขอหารือวิธีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีสหกรณ์กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งนิติบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบกิจการ ตามข้อ ๙ ของระเบียบที่อ้างถึง ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาตามประเด็นข้อหารือแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง รายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่ ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ จึงต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการเป็น “คณะผู้ตรวจสอบกิจการ” ตามระเบียบที่อ้างถึง ๒ ข้อ ๙ วรรคสอง “สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องกำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการอย่างน้อยสามคนหรือหนึ่งนิติบุคคล เรียกว่า “คณะผู้ตรวจสอบกิจการ” และให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่ประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการ” ข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ ๙๐ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการจากสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการในรูปสำนักงานตรวจสอบบัญชี และมีได้กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการไว้ โดยให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนั้น สหกรณ์จึงสามารถกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นคณะมีจำนวนอย่างน้อยสามคนหรือหนึ่งนิติบุคคลได้ในกรณีที่สหกรณ์ประสงค์จะให้นิติบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ต้องดำเนินการตามข้อ ๑๑ ของระเบียบที่อ้างถึง ๒ โดยในประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ต้องระบุให้ชัดเจนว่าผู้เสนอตนเข้าสมัครรับการเลือกตั้งต้องเป็นนิติบุคคล และต้องมีผู้แทนนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ และต้องระบุชื่อผู้แทนนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์โดยชัดเจน กรณีนิติบุคคลเสนอผู้แทนมากกว่าหนึ่งคน ทุกคนที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และทุกคนต้องแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย ดังนั้น ผู้แทนนิติบุคคลที่ต้องมาแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ จึงต้องเป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากนิติบุคคลให้มาทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ซึ่งบุคคลนี้ต้องมีลักษณะเฉพาะตัว คือ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ ของระเบียบที่อ้างถึง ๒

กรณีสหกรณ์จะเปิดโอกาสให้บุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนรวมตัวกันเป็นคณะผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ในประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ต้องระบุให้ชัดเจนว่าคณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องรวมกันมาเป็นหนึ่งคณะ โดยทุกคนต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ และหนึ่งในคณะต้องมีบุคคลที่มีคุณสมบัติเพิ่มเติมตามข้อ ๗ (๒) วรรคสอง “กรณีคณะผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ ต้องมีอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์” และคณะผู้ตรวจสอบกิจการทุกคนต้องแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย

๒. ในกรณี...

๒. ในกรณีที่ประชุมใหญ่เลือกนิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ผู้แทนนิติบุคคลซึ่งสหกรณ์ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามครบถ้วน และได้แสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่แล้วจะเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ในนามนิติบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่ผู้แทนนิติบุคคลไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์หรือระเบียบที่อ้างถึง ๒ หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวมิได้กระทำโดยผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะตัว และที่ประชุมใหญ่ได้มีมติโดยพิจารณาจากคุณลักษณะเฉพาะนั้นแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการจึงไม่สามารถใช้ตัวแทนหรือการมอบอำนาจให้กระทำการแทนได้ แต่หากที่ประชุมใหญ่เลือกคณะบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใดทำหน้าที่ประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีนี้บุคคลที่เหลือในคณะสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนประธานได้ เมื่อได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการเลือกตั้งต้องปฏิบัติหน้าที่และมีความรับผิดชอบตามข้อบังคับของสหกรณ์และระเบียบที่อ้างถึง ๒ กรณีที่ประชุมใหญ่เลือกนิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ แต่ผู้แทนนิติบุคคลมิได้ทำหน้าที่ตามที่กำหนดด้วยตนเอง เช่น ไม่เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ไม่ส่งรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือน ไม่เสนอรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมใหญ่ เป็นต้น ถือว่าผู้ตรวจสอบกิจการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หากสหกรณ์ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้น สหกรณ์มีหน้าที่ต้องนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางรพีพร กลั่นเนียม)

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

กลุ่มพัฒนาระบบการเงินและการบัญชี

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๐๖๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๑๙